

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ПОЉОПРИВРЕДНИ ФАКУЛТЕТ

ИЗБОРНОМ ВЕЋУ ПОЉОПРИВРЕДНОГ ФАКУЛТЕТА
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

Предмет: Извештај Комисије за оцену пријављених кандидата за избор у звање и на радно место једног АСИСТЕНТА за ужу научну област ИСХРАНА, ФИЗИОЛОГИЈА И АНАТОМИЈА ДОМАЋИХ И ГАЈЕНИХ ЖИВОТИЊА

На седници Изборног већа Пољопривредног факултета Универзитета у Београду, одржаној 26.12.2024. године, одлуком бр. 400/3 – 3/1 именована је Комисија и одређен председавајући Комисије за припрему Реферата за избор сарадника у звање и на радно место АСИСТЕНТА за ужу научну област ИСХРАНА, ФИЗИОЛОГИЈА И АНАТОМИЈА ДОМАЋИХ И ГАЈЕНИХ ЖИВОТИЊА у саставу:

1. др Весна Давидовић, редовни професор, Универзитет у Београду, Пољопривредни факултет – председавајући Комисије, ужа научна област: Исхрана, физиологија и анатомија домаћих и гајених животиња
2. др Бојан Стојановић, редовни професор, Универзитет у Београду, Пољопривредни факултет, ужа научна област: Исхрана, физиологија и анатомија домаћих и гајених животиња
3. др Стамен Радуловић, ванредни професор, Универзитет у Београду, Факултет ветеринарске медицине, ужа научна област: Исхрана

Одлуком декана Пољопривредног факултета Универзитета у Београду (Одлука бр. 502/1 од 26.12.2024. године), расписан је конкурс који је објављен у листу „Послови“ бр. 1127 од 15.01.2025. године. Након прегледа и анализе конкурсне документације, Комисија подноси следећи:

ИЗВЕШТАЈ

На расписани конкурс за избор у звање и на радно место **асистента** за ужу научну област **Исхрана, физиологија и анатомија домаћих и гајених животиња** пријавила се једна кандидаткиња, мастер инжењер пољопривреде Ивана Грујичић, (Пријава број 502/3 од 27.01.2025. године). Уз пријаву, у складу са условима конкурса, кандидаткиња Ивана Грујичић је доставила потпуну документацију:

1. Биографија (са прилозима: 1. Одлука о избору у звање и на радно место сарадника у настави; 2. Одлука о поверавању држања вежби и ДОН-а на основним академским студијама студијског програма Зоотехника; 3. Доказ о објављеним и саопштеним научним и стручним радовима; 4. Доказ о учешћу на обукама; 5. Потврда о чланству у European Federation of Animal Science - EAAP)

2. Списак радова

- 3. Дипломе о одговарајућој стручној спреми (оверена копија дипломе са додатком о завршеним основним академским студијама, оверена копија уверења о завршеним мастер академским студијама)**
- 4. Уверење о уписаним докторским студијама 2024/2025. године**
- 5. Извод из матичне књиге рођених**
- 6. Уверење о држављанству Републике Србије**
- 7. Уверење надлежног органа да није под истрагом и да се не води кривични поступак**

I БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ

Кандидаткиња Ивана Грујичић, дипломирани инжењер пољопривреде, рођена је 30.07.1998. године у Ваљеву, Република Србија, где је 2017. године завршила средњу Пољопривредну школу са домом ученика "Ваљево" – смер пољопривредни техничар као носилац Вукове дипломе. Током средњошколског образовања била је стипендиста Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије.

Пољопривредни факултет Универзитета у Београду, студијски програм Зоотехника, уписала је школске 2017/18. године и заузела прво место на ранг листи. Дипломирала је 28.09.2023. године са дипломским радом под називом "Механизми регулације конзумирања и дигестије хране код домаћих животиња", са оценом 10 (десет) и стекла звање дипломирани инжењер пољопривреде. Основне академске студије завршила је са просечном оценом 9,27.

Након завршених основних студија постала је члан Међународног научно-стручног удружења "European Federation of Animal Science (EAAP)" са седиштем у Риму, Италија (Прилог 5).

Мастер академске студије уписала је школске 2023/2024. године на истом факултету, студијски програм Пољопривреда, модул Зоотехника. Мастер рад под називом "Метаболичке потребе животиња у минералним материјама и њихова обезбеђеност из паше", одбранила је 30.09.2024. године са оценом 10 (десет) и стекла звање мастер инжењер пољопривреде. Мастер академске студије завршила је са просечном оценом 9,78. Током основних и мастер академских студија била је корисник стипендије града Ваљева за надарене и изузетно успешне студенте.

Докторске студије, студијски програм Пољопривредне науке, модул Зоотехника, уписала је школске 2024/25. године на Пољопривредном факултету Универзитета у Београду.

Кандидаткиња Ивана Грујичић је Одлуком Изборног већа Пољопривредног факултета Универзитета у Београду бр. 300/6 – 2/6 од 29.03.2024. године изабрана у звање и на радно место сарадника у настави за ужу научну област Исхрана, физиологија и анатомија домаћих и гајених животиња (Прилог 1).

II НАСТАВНА ДЕЛАТНОСТ

Одлуком Већа Катедре за исхрану, физиологију и анатомију домаћих и гајених животиња од 07.05.2024. године, кандидаткињи Ивани Грујичић је поверено држање вежби и ДОН-а на следећим обавезним и изборним предметим на основним академским студијама – студијски програм Зоотехника (Прилог 2):

1. Анатомија домаћих и гајених животиња (4+2, ЕСПБ 6, обавезни)
2. Физиологија домаћих и гајених животиња (4+3, ЕСПБ 7, обавезни)

3. Отпорност животињског организма (2+2, ЕСПБ 5, изборни)
4. Анатомија птица (2+2, ЕСПБ 4, изборни)

III НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКА ДЕЛАТНОСТ

У току досадашњег бављења истраживачким радом, кандидаткиња Ивана Грујичић је у сарадњи са другим ауторима објавила три рада и то два саопштења са међународних скупова штампана у целини и један стручни рад (Прилог 3).

У циљу стручног усавршавања, кандидаткиња је учествовала у 5 обука о примени метода интерактивног учења/наставе на универзитетском нивоу и побољшање других академских вештина у пољопривредним наукама (Прилог 4):

- Завршна конференција за промоцију и ширење резултата пројекта (The First Multiplier Event of the HEALin-ONE project), 11.12. до 12.12.2024. године, Пољопривредни факултет Универзитета у Београду у оквиру Erasmus+ пројекта HEAL-in-ONE (Erasmus+ Project No 2021-1-RS01-KA220-HED-000032054): "From digital technology to educational tools: Improving the quality of active learning and teaching in the online and hybrid environment in applied disciplines of agricultural sciences"
- Радионица "Смањење емисије метана на фармама млечних крава уз повећање производње млека и еколошке прихватљивости", 24. 10. 2024. године, Пољопривредни факултет Универзитета у Београду, у оквиру пројекта број 7750295 "Mitigation of methane production from dairy cattle farm by nutritive modulation of cow's metabolism- MitiMetCattle", који је подржан од стране Фонда за науку Републике Србије
- Обука у оквиру Erasmus+ пројекта HEAL-in-ONE (Erasmus+ Project No 2021-1-RS01-KA220-HED-000032054): "Исходи учења предмета и студијских програма", 15.10.2024. године, Факултет ветеринарске медицине Универзитета у Београду
- Први догађај за промоцију и ширење резултата пројекта (The First Multiplier Event of the HEALin-ONE project), 27.05. до 28.05.2024. године, Пољопривредни факултет Универзитета у Београду у оквиру Erasmus+ пројекта HEAL-in-ONE (Erasmus+ Project No 2021-1-RS01-KA220-HED-000032054): "From digital technology to educational tools: Improving the quality of active learning and teaching in the online and hybrid environment in applied disciplines of agricultural sciences"
- Обука у оквиру Erasmus+ пројекта HEAL-in-ONE (Erasmus+ Project No 2021-1-RS01-KA220-HED-000032054): "Активно учење и подучавање у високошколском образовању", 18.04.2024. године, Факултет ветеринарске медицине Универзитета у Београду

IV ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

Након увида у достављени конкурсни материјал, Комисија констатује да је пријављена кандидаткиња Ивана Грујичић, мастер инжењер пољопривреде, доставила потпуну документацију и испунила све услове за избор у звање и на радно место у складу са расписаним конкурсом.

Мастер инж. Ивана Грујичић је студент докторских студија Универзитета у Београду - Пољопривредног факултета, која је завршила претходни ниво студија са просечном оценом 9,78. Објавила је или саопштила 3 библиографске јединице и то два саопштења са међународних скупова штампана у целини и један стручни рад. У циљу стручног усавршавања обавила је пет обука. Осим научноистраживачког рада, кандидаткиња Ивана Грујичић учествује и у извођењу наставе из четири предмета на основним академским студијама – студијски програм Зоотехника.

На основу анализе конкурсне документације, коју је поднела кандидаткиња Ивана Грујичић, мастер инжењер пољопривреде, Комисија сматра да кандидаткиња испуњава све услове предвиђене Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Београду и Статутом Пољопривредног факултета Универзитета у Београду и предлаже Изборном већу Пољопривредног факултета Универзитета у Београду да прихвати овај Извештај и донесе одлуку да се Ивана Грујичић, студент докторских студија на Пољопривредном факултету Универзитета у Београду, студијски програм Пољопривредне науке, модул Зоотехника изабере у звање и на радно место АСИСТЕНТА за ужу научну област ИСХРАНА, ФИЗИОЛОГИЈА И АНАТОМИЈА ДОМАЋИХ И ГАЈЕНИХ ЖИВОТИЊА.

У Београду, 03.02.2025.

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ:

др Весна Давидовић, редовни професор
Универзитет у Београду, Пољопривредни факултет
(УНО: Исхрана, физиологија и анатомија домаћих и гајених животиња)
председавајући Комисије

др Бојан Стојановић, редовни професор
Универзитет у Београду, Пољопривредни факултет
(УНО: Исхрана, физиологија и анатомија домаћих и гајених животиња)

др Стамен Радуловић, ванредни професор
Универзитет у Београду, Факултет ветеринарске медицине
(УНО: Исхрана)

БИБЛИОГРАФИЈА

Зборници међународних научних скупова (М30)

Саопштење са међународног скупа штампано у целини (М33 = 1)

1. Ivetić, A., Stojanović, B., Ćosić, M., Milošević, B., Beskorovajni, R., Maslovarić, M., Popović, N., **Grujičić, I.** (2024): The modern trends for the improvement of safety diary production. 11th Jeep International Scientific Agribusiness Conference MAK 2024 "Food for the future – Vision of Serbia, region and Southeast Europe". World Scientific and Business Center, February 2 – 4, Kopaonik, Serbia. Proceeding, 68-84.
2. Stojanović B., Davidović V., Ivetić A., Stojković B., Obradović S., **Grujičić I.** (2024): The functional characteristics of starch in growing pig nutrition. XV International Scientific Agriculture Symposium "AGROSYM 2024", October 10 – 13, Jahorina, BiH. Proceeding, 1160-1166.

Стручни рад

1. Davidović V., Lazarević M., Stojanović B., Stojković B., Krkobabić M., **Grujičić I.** (2024): Primena fitoterapije u očuvanju zdravlja. Zdravlje životinja, Časopis udruženja veterinarara praktičara Srbije, 8, 49-56. ISSN 2738-1889

Прилог 1.

Универзитет у Београду
Пољопривредни факултет
Број: 300/6 – 2/6
Датум: 29.03.2024. године
Београд-Земун
ТЈР

На основу члана 83. Закона о високом образовању ("Службени гласник РС" бр 88/2017, 27/2018 – др. закон, 73/2018, 67/2019, 6/2020 - др. закони, 11/2021 - аутентично тумачење, 67/2021, 67/2021- др.закон и 76/2023) чл. 29 и 46. Статута Пољопривредног факултета Универзитета у Београду, па редовној седници Изборног већа Пољопривредног факултета Универзитета у Београду, одржаној дана 29.03.2024. године, донета је

О Д Л У К А О ИЗБОРУ САРАДНИКА У ЗВАЊЕ И НА РАДНО МЕСТО САРАДНИКА У НАСТАВИ

1. **Ивана Грујичић, дипл. инж. пољопривреде, студент мастер академских студија, бира се у звање и на радно место сарадника у настави за ужу научну област: Исхрана, физиологија и анатомија домаћих и гајених животиња.**
2. Имепована заснива радни однос на одређено време од 1 године.
3. Права, обавезе и одговорности из радног односа биће регулисани Уговором о раду.

Образложење

Универзитет у Београду Пољопривредни факултет је објавио конкурс за избор у звање и на радно место сарадник у настави за ужу научну област: Исхрана, физиологија и анатомија домаћих и гајених животиња, у листу «Послови» дана 17.01.2024. године.

Одлуком Изборног већа бр. 300/3 – 3/5 од 28.12.2023. године за припрему извештаја о пријављеним кандидатима образована је Комисија у саставу:

1. Др Весна Давидовић, ванредни професор Универзитета у Београду Пољопривредног факултета- председавајући,
2. др Бојан Стојановић, редовни професор Универзитета у Београду Пољопривредног факултета,
3. др Стамен Радуловић, редовни професор Универзитета у Београду Факултета ветеринарске медицине;

Комисија је прегледала конкурсни материјал, сачинила Извештај и исти доставила Изборном већу факултета, ради доношења Одлуке о избору у звање, са предлогом да се **Ивана Грујичић, дипл. инж. пољопривреде, студент мастер академских студија, изабере у звање сарадника у настави, за ужу научну област: Исхрана, физиологија и анатомија домаћих и гајених животиња.**

Извештај Комисије је стављен на увид јавности дана 11.03.2024. године.

На Шестој редовној седници Изборног већа Пољопривредног факултета Универзитета у Београду, одржаној дана 29.03.2024. године донета је **Одлука да се Ивана Грујичић, дипл. инж. пољопривреде, студент мастер академских студија изабере у звање и на радно место сарадника у настави за ужу научну област: Исхрана, физиологија и анатомија домаћих и гајених животиња.**

Достављено:

Именованој, Институту за зоотехнику, Служби за правне, кадровске и опште послове (3).

ДЕКАН ФАКУЛТЕТА
Проф. др Душан Живковић

**ПОЉОПРИВРЕДНИ ФАКУЛТЕТ
ИНСТИТУТ ЗА ЗООТЕХНИКУ**

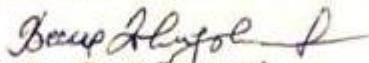
Катедра за исхрану, физиологију и анатомију домаћих и гајених животиња
Земун, 07.05.2024.

**ОДЛУКА о поверавању држања вежби и ДОН-а
на предметима Анатомија домаћих и гајених животиња, Физиологија
домаћих и гајених животиња, Отпорност животињског организма
и Анатомија птица**

Веће Катедре за исхрану, физиологију и анатомију домаћих и гајених животиња је на петој редовној седници одржаној 07.05.2024. године донело одлуку да се дипл. инж. Ивани Грујичић, сараднику у настави повери држање вежби и ДОН-а на следећим обавезним и изборним предметима на основним академским студијама – студијски програм Зоотехника:

- Анатомија домаћих и гајених животиња (4+2, ЕСПБ 6, обавезни) – до сада је вежбе држао маст. инж. Благоје Стојковић, асистент
- Физиологија домаћих и гајених животиња (4+3, ЕСПБ 7, обавезни) – до сада је вежбе држала др Весна Давидовић, ванредни професор
- Отпорност животињског организма (2+2, ЕСПБ 5, изборни) – до сада је вежбе држала др Весна Давидовић, ванредни професор
- Анатомија птица (2+2, ЕСПБ 4, изборни) – до сада је вежбе држао маст. инж. Благоје Стојковић, асистент

ШЕФ КАТЕДРЕ

Проф. др Весна Давидовић

THE MODERN TRENDS FOR THE IMPROVEMENT OF SAFETY DAIRY PRODUCTION

SAVREMENI TREND OVI ZA UNAPREĐENJE SIGURNOSTI PROIZVODNJE MLEKA

Aleksandra Ivetić, associate research¹
Bojan Stojanović, full professor²
Milivoje Čosić, associate professor³
Božidar Milošević, full professor⁴
Radmila Beskorovajni, associate research⁵
Marijana Maslovarić, associate research⁶
Nikola Popović, PhD student⁷
Ivana Grujičić, master student⁸

Abstract: *The paper gives an overview of modern safety dairy production, from three aspects such as silage quality, aflatoxin feed contamination, and enteric methane emission. The improvement of dairy production is most efficiently achieved by implementing the latest technologies and innovative solutions in all production segments, but most of all in the field of feeding technology. Modern technologies of ensiling are key to improving safety nutrition and mitigation of enteric methane (ECH) emissions. These technologies enable farmers to better manage resources because, in addition to the above, there is a constant risk of contamination of aflatoxins in the food chain around the world, with a serious impact on human and animal health*

Key words: milk production, silage, enteric methane, ruminant nutrition, aflatoxin, health safety of milk and feed production

Apstrakt: *U radu je prikazan pregled savremene bezbedne proizvodnje mleka, sa tri aspekta kao što su kvaliteta silaže, kontaminacija aflatoksinima i emisija enteričnog metana. Unapređenje proizvodnje mleka najefikasnije se postiže implementacijom najsavremenijih tehnologija i inovativnih rešenja u svim segmentima proizvodnje, ali pre svega u oblasti tehnologije ishrane. Savremene tehnologije siliranja su ključne za poboljšanje bezbednosti ishrane životinja i ublažavanje emisija enteričnog metana (ECH). Ove tehnologije omogućavaju poljoprivrednicima da bolje upravljaju resursima jer pored navedenog postoji stalna opasnost od kontaminacije aflatoksinima u lancu ishrane širom sveta, sa ozbiljnim uticajem na zdravlje ljudi i životinja.*

Ključne reči: proizvodnja mleka, silaža, enterični metan, ishrana preživača, aflatoksin, zdravstvena bezbednost proizvodnje mleka i hrane za životinje

¹The Institute for Science Application in Agriculture, Belgrade, e-mail: ivetic@ipn.bg.ac.rs

²University of Belgrade-Faculty of Agriculture, Serbia, arcturus@aurif.bg.ac.rs

³Bijeljina University – Faculty of Agriculture, BiH, micko.cosic@gmail.com

⁴University of Priština temporary settled in Kosovska Mitrovica, Faculty of Agriculture, Lešak, Kopaonička bb, 38219 Lešak, Kosovo and Metohia, Serbia, e-mail: bozidar.milosevic@pr.ac.rs

⁵The Institute for Science Application in Agriculture, Belgrade, rbeskorovajni@ipn.co.rs

⁶The Institute for Science Application in Agriculture, Belgrade, mmaslovacic@ipn.bg.ac.rs

⁷The Institute for Science Application in Agriculture, Belgrade, npopovic@ipn.co.rs

⁸University of Belgrade-Faculty of Agriculture, Serbia, grujicic43@gmail.com

THE FUNCTIONAL CHARACTERISTICS OF STARCH IN GROWING PIG NUTRITION

Bojan STOJANOVIĆ^{1*}, Vesna DAVIDOVIĆ¹, Aleksandra IVETIĆ², Blagoje STOJKOVIĆ¹,
Sasa OBRADOVIĆ³, Ivana GRUIČIĆ¹

¹Department of Animal Science, University of Belgrade, Faculty of Agriculture, Belgrade, Serbia

²Institute for Science Application in Agriculture, Belgrade, Serbia

³Department of Animal Science, University of Niš, Faculty of Agriculture, Kruševac, Serbia

*Corresponding author: stojanb@agif.bg.ac.rs

Abstract

This research aimed to analyse the effect of amylose to amylopectin ratio on the enzymatic digestion of starch, the starch availability for microbial fermentation, and on productive performances of growing pigs. Swine diets are rich in carbohydrates, especially starch, which is the main energy source. Starch from different feedstuffs ranges from low to high amylose, which makes it rapidly digestible in the proximal parts of the intestine to poorly digestible, but fermentable in the lower gut. Starch with different digestion characteristics in diets for growing pigs affects intestinal morphology, dietary energy concentration, growth performances, feed efficiency, and meat quality. Starch usually contains 70-80% of amylopectin and 20-30% of amylose, while waxy starch contains less than 1% of amylose, and in legume grains starch, amylose content varies between 14-88%. Greater slowly digestible starch levels may provide a better gain to feed ratio in growing pigs. Dietary starch with a higher content of amylose and with lower digestibility provides a favorable environment for microbial growth in the distal gut, short-chain fatty acids (SCFA) production, and population of *Bifidobacterium* spp. and *Lactobacillus* spp. Amylose content in starch $\geq 40\%$ is required to have beneficial effects of dietary starch on bifidobacteria and butyrate intestinal production in growing pigs, but growth rate and feed intake are likely to be lower on these rations. Diets with higher amylose to amylopectin ratio could improve the intestinal digestive and absorptive capability.

Keywords: *Swine, Amylose, Amylopectin, Growth performance, Intestinal fermentation.*

Introduction

Starch is an important nutrient for swine where on average accounting for 55% of the diet, whereby its analyses are mostly related to quantity, but starch also has a range of specific and functional characteristics.

The main part of the α -linked carbohydrates is degraded to monosaccharides by the endogenous enzymes (Stojanović, 2020). Particularly the carbohydrate fractions that are not degraded by endogenous enzymes have an impact on the physiology of the gut due to their interactions with the microbiota and the mucosa of the gastrointestinal tract, which is considered important in intestinal health (Bach Knudsen et al., 2012).

The rate and extent of enzymatic starch digestion depends on starch chemical characteristics, starch granule structure, feed particle size, and processing method (Stojanović et al., 2005). An amylose content is a significant factor affecting starch digestibility. Unlike highly branched amylopectin, amylose polymers have less surface area and more intramolecular hydrogen bonds (Stojanović, 2021). Therefore, amylose is digested at a slower rate and extent than amylopectin due to decreased accessibility for α -amylase.

Primena fitoterapije u očuvanju zdravlja

Anterik Vana Danilović¹, Miodrag Lazarović², Bojan Stojanović¹, Blagoje Stojković¹,
Marja Kricobabić³, Ivana Grujić³

Knjazić sažetak: Fitoterapija, kao oblik konvencionalne i tradicionalne medicine, predstavlja jedan od najstarijih i najšire primenjenih sistema terapije ljudi i životinja u svetu. U zavisnosti od načina životinjske upotrebe lekovitim i drugim biljkama u preventivne svrhe, kao priporne (adjuvantna) terapije ili kao potpune terapije ima ogroman potencijal, bilo da se radi o pojedinačnim ili o kombinovanim biljnim lekovitim sredstvima koja deluju sinergistički. Najčešće se upotrebljavaju dekokti i infuzi za personalno unosenje i svež, neproceđen ili proceđen biljni materijal za direktno spaljivanje kod spoljašnje upotrebe. Takođe se pripremaju i slični lekoviti preparati — vodeni, alkoholni, vodeno-alkoholni i uljani ekstrakti, tinktura, macerati, rastvari, kupke, kreme i masti. Efekti korišćenja biljnih preparata usmereni su uglavnom na stimulisanje pojedinih funkcija organizma i poticanje njegovih odbrambenih sposobnosti. Farmakološki aktivni sastojci biljaka omogućavaju antikoagulantnu zaštitu, sprečavaju porast mikroorganizama, koriste se u tretmanu gvozd i endoparazitosa, mogu se upotrebiti kao zorneni raznih antibiotskih promotora rasta. Primena biljaka, koje poseduju lekoviti aktivni sastojci, sadrži i pojedine nutritivne elemente, značajna je u terapiji hroničnih bolesti životinja, koja često nastaju kao posledica nutritivnog deficita.

Cljučne reči: biljne droge, fitoterapija, lekoviti i toksični biljke, zdravstvena zaštita

Uvod

U VETERINARSKOJ I HUMANOJ medicini, u cilju prevencije i lečenja bolesti, primenjuju se različiti oblici terapije i to: alopatička ili konvencionalna, tradicionalna ili narodna, homeopatska, alternativna i fitoterapija kao oblik tradicionalne i konvencionalne medicine.

Etnoveterinarska (tradicionalna) medicina ili etnoveterinarska praksa se definiše kao način raspoznavanja, primene i integriranja u celinu različitih lokalnih saznanja o bolestima životinja i njihovoj kontroli, povezanih veština i običajnih postupaka ponikih iz naroda, u cilju nege, očuvanja zdravlja i dobrobiti radnih i proizvodnih životinja. Metode koje se koriste u etnoveterinarskoj medicini mogu biti profilaktičke (preventivne), ukoliko sprečavaju nastanak oboljenja ili terapijske (kurativne), čiji je cilj lečenje bolesti životinja. Sistematsko proučavanje etnoveterinarske medicine je važno zato što generiše korisna informacija potrebna za razvoj metoda lečenja životinja prilagođenih lokalnom okruženju. Ovo može da brzo ključni veterinar-

ski resurs i da doda nove koriste lekove u farmakopeje i doprinese očuvanju biodiverziteta. Etnoveterinarska medicina obuhvaća jeftine i lako dostupne alternative za alopatičke lekove i može se smatrati održivim veterinarskim medicinom. Pri tome, veština prevencije i lečenja bolesti biljem — fitoterapija, zauzima značajno mesto u brojnim narodnim običajima i načinima lečenja životinja. Pred završetak prošlog veka, četiri petina ljudske populacije u svetu je koristila fitoterapiju i druge oblike narodne medicine u cilju lečenja, ublažavanja simptoma i sprečavanja nastanka bolesti ljudi i životinja.

Tradicionalna fitoterapija se zasniva na viševekovnoj empirijskoj upotrebi dostupnih prirodnih lekovitih sirovina i narodnih lekova pripremljenih od biljaka, u profilaksi i terapiji velikog broja bolesti ljudi i životinja, različite etiologije. Primenjuje se od samog nastanka ljudske civilizacije i sve do kraja 19. veka predstavljala je nezamisljivi i gotovo jedini vid lečenja. O tome svedoče različiti izvori u vidu pisanih podataka, sačuvanih spomenika i originalnih biljnih lekova. Stari Slovanci su poznavali i upotrebljavali veliki broj biljaka za lečenje ljudi i životinja - protiv groznice su koristili palin i koricu, kao emetika sredstva kukurek i koprivačak, kao diuretike peršin i celer, a beli luk kao antihelmintik.

¹ Univerzitet u Beogradu, Poljoprivredni fakultet

² Univerzitet u Beogradu, Fakultet veterinarske medicine

³ Univerzitet u Beogradu, Medicinski fakultet

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Programme: Erasmus+

**Action Type: KA220-HED - Cooperation partnerships in higher education
Call: 2021**

Erasmus + Project No 2021-1-RS01-KA220-HED-000032054

Potvrda

U okviru Erasmus+ projekta pod naslovom: "From digital technology to educational tools: Improving the quality of active learning and teaching in the online and hybrid environment in applied disciplines of agricultural sciences" (akronim: HEAL-in-ONE) dipl. ing. poljoprivrede Ivana Grujičić, saradnik u nastavi Poljoprivrednog fakulteta - Univerziteta u Beogradu, je učestvovala na Finalnoj konferenciji (Petom događaju za promociju i širenje rezultata projekta, The Fifth Multiplier Event of the HEAL-in-ONE project), koja je održana 11 i 12. decembra 2024. godine, na Poljoprivrednom fakultetu - Univerziteta u Beogradu.

U Beogradu. 16. 12. 2024. godine

Rukovodilac projekta

Prof. dr Slavča Hristov

Филозофски факултет
Факултет ветеринарне медицине
Faculty of Veterinary Medicine

University of Belgrade

Назив радионице:

**Смањење емисије метана на фармама млечних
крава уз повећање производње млека и еколошке
прихватљивости**

Време одржавања: 24. октобар 2024. године

Место: Пољопривредни факултет, Универзитет у Београду,

Београд

Број сертификата: 2024_32

Напомена: Радионица одржана у оквиру пројекта који је подржан од стране Фонда за науку Републике Србије, број пројекта 7750295, "Mitigation of methane production from dairy cattle farm by nutritive modulation of cow's metabolism-MitiMetCattle. Радионица одобрена од стране Ветеринарске коморе Србије Одлуком број 31-31 од 24.10.2024. године и бодује се са 3. бода.

Грујичић Ивана

Организатор радионице

Проф. др Рената Релић

Руководилац пројекта MitiMetCattle

Проф. др Данијела Кировски

Београд, 24.10.2024. године

Programme: Erasmus+

**Action Type: KA220-HED - Cooperation partnerships in higher education
Call: 2021**

Erasmus + Project No 2021-1-RS01-KA220-HED-000032054

Potvrda

U okviru Erasmus+ projekta pod naslovom: "From digital technology to educational tools: Improving the quality of active learning and teaching in the online and hybrid environment in applied disciplines of agricultural sciences" (akronim: HEAL-in-ONE) dipl. ing. poljoprivrede Ivana Grujičić, saradnik u nastavi Poljoprivrednog fakulteta - Univerziteta u Beogradu, je pohađala edukaciju pod nazivom "Ishodi učenja predmeta i studijskih programa", koja je održana 15. oktobra 2024. godine, na Fakultetu veterinarske medicine - Univerziteta u Beogradu.

U Beogradu, 17. 10. 2024. godine

Rukovodilac projekta

Prof. dr Slavča Hristov

Programme: ERASMUS+

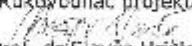
Action Type: KA220-HED - Cooperation partnerships in higher education
Call: 2021

Erasmus + Project No 2021-1-RS01-KA220-HED-000032054

Potvrda

U okviru Erasmus+ projekta pod naslovom: "From digital technology to educational tools: Improving the quality of active learning and teaching in the online and hybrid environment in applied disciplines of agricultural sciences" (akronim: HEAL-in-ONE) dipl. ing. Ivana Grujičić, saradnik u nastavi Poljoprivrednog fakulteta - Univerziteta u Beogradu, je učestvovala na Prvom događaju za promociju i širenje rezultata projekta (The First Multiplier Event of the HEAL-In-ONE project), koji je održan 27 i 28. maja 2024. godine, na Poljoprivrednom fakultetu - Univerziteta u Beogradu.

U Beogradu, 29. 05. 2024. godine

Rukovodilac projekta

Prof. dr. Slavča Hrištov

Programme: Erasmus+

Action Type: KA220-HED - Cooperation partnerships in higher education
Call: 2021

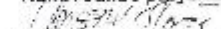
Erasmus + Project No 2021-1-RS01-KA220-HED-U00032054

Potvrda

U okviru Erasmus+ projekta pod naslovom: "From digital technology to educational tools: Improving the quality of active learning and teaching in the online and hybrid environment in applied disciplines of agricultural sciences" (akronim: HEAL-in-ONE) dipl. ing. Ivana Grujić, saradnik u nastavi Poljoprivrednog fakulteta - Univerziteta u Beogradu, je pohađala edukaciju pod nazivom "Aktivno učenje i podučavanje u visokoškolskom obrazovanju", koja je održana 18. aprila 2024. godine, na Fakultetu veterinarske medicine - Univerziteta u Beogradu.

U Beogradu, 19. 04. 2024. godine

Rukovodilac projekta

Prof. dr Slavča Hristov

